

Državni izpitni center

SESSIONE AUTUNNALE

SLOVENO COME LINGUA SECONDA

INDICAZIONI PER LA VALUTAZIONE

Sabato, 26 agosto 2023

MATURITÀ GENERALE

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen.
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna.
- Za odgovore ali rešitve, zapisane v povedih, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna.

A) Bralno razumevanje

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Gea ♦ Po smislu npr: jih zanimajo poljudnoznanstvene teme/pridelava olja in oliv/gojenje oljk ♦ (novinarka) Polona Frelih ♦ Egidijem Krajcarjem 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	2	Po smislu, na primer:.. ♦ (Z metaforo/s primerjavo oljke s trto.) Trto je primerjal z dekletom, oljko pa z materjo. Njeno trpežnost je ponazoril s skromnostjo in nezahtevnostjo.		1 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	3	Po smislu, na primer: ♦ Prepričanje sredozemskih oljkarjev je prikazano posmehljivo/z ironijo: da pogled na morje bolj koristi oljkarjem kot oljkam/bolj ugaja lastnikom/razveseljuje lastnike.		2 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	Po smislu, na primer: ♦ (grška) beseda egida, ki pomeni ščit		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1	Po smislu, na primer: ♦ Oljke z moškimi imeni imajo viseče cvetove in so opráševalci. ♦ Oljke z ženskimi imeni pa potrebujejo opráševalce.		Oba odgovora za 1 točko
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1	♦ istrska belica ♦ piranska mata	štorta/žičula	Oba odgovora za 1 točko
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1	Po smislu, na primer tri od: ♦ plodovi so neužitni/grenki/trpki ♦ ni predelovalne industrije ♦ treba jih je razgreniti/fermentirati ♦ ogromno dela		Trije odgovori za 1 točko
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	3	Po smislu, na primer: ♦ Utemeljil jo je z enovitosjo Istre in s podatkom, da so se slovenski in hrvaški oljkarji podobno kot vinarji povezali pri zaščiti označbe porekla.		2 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	Po smislu, na primer: ♦ Pri ugotavljanju kakovosti odkrivajo kršitve in različne načine ponarejanja olivnega olja.		1 za pomensko ustrezno rešitev
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	2	<p>Po smislu, na primer dva od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ nizka stopnja kislosti (prostih maščobnih kislin) ♦ uporaba nepoškodovanih plodov ♦ (ne)prisotnost vode ♦ nizka temperatura proizvodnje olja ♦ ustrezno shranjevanje olja 		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11	3	<p>Po smislu, na primer eden od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Menim, da so bile oljke pomembnejše v preteklosti, saj so jih uporabljali kot živilo/hrana (olja, namizne olive), v kozmetiki, pri obredih, za razsvetljavo, v umetnosti, športu (olimpijski ogenj ...) ... ♦ Menim, da so oljke pomembnejše in uporabnejše v današnjem času, saj jih uporabljamo kot živilo/hrana (olja, namizne olive), v kozmetiki, v umetnosti ... 		<p>2 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)</p>
Skupaj	3			

B) Poznavanje in raba jezika

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1	Po smislu, na primer: ♦ je bilo pridelano doma.		
	1	♦ Oljka je trpežna,		
	1	♦ vsebujejo grenke fenolne spojine.		
	1	♦ izmerijo stopnjo kislosti/ izmerijo količino prostih kislin.		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ Sveže olive vložite v blago raztopino soli.		
	1	♦ Pustite jih v njej/v raztopini 25 dni.	V drugi osebi ednine.	Pravopisno in jezikovno ustrezna pretvorba 3 točke, 1 napaka – 2 točki, 2 napaki – 1 točka.
	1	♦ Vsak dan menjujete vodo.		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ DA		
3.2	2	♦ S /S /S		V celoti pravilna struktura 2 točki. Ustrezno število stavkov 1 točka.
3.3	2	♦ Kultivar je rastlina, ki je bila namerno izbrana za vzgojo (gojenje).	Kultivar je strokovno ime za rastline, ki so bile namerno izbrane za vzgojo.	Nadpomenka – 1 točka, opis lastnosti – 1 točka.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ Oljne		
	1	♦ naoljimo		
	1	♦ oljnice		
	1	♦ oljnat		
	1	♦ oljarni		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1	♦ Vsak izkušen oljkar se bo zdrznil/se bo odzval/bo pomignil , če mu poveš, da imaš oljčnik blizu morja.	pozorno poslušal	
	2	♦ Odkrito/Brez sprenevedanja prizna, da se je v mlajših letih več ukvarjal z negovanjem trte.	posvečal trti	Delno ustrezna nadomestitev – 1 točka.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1	♦ babica/stara mati		
	1	♦ običajen/navaden/splošen	enak/enostaven/podoben	
	1	♦ buga/leccino/belica/grignan/pendolino/maurino/mata		
	1	♦ nasad		
	1	♦ potraten/razkošen, razsipen, zapravljiv	bogat	
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	♦ se uporabi		
	1	♦ izdelajo		
7.2	1	♦ Da, saj sta lahko obe dejanji v povedi časovno omejeni.		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8.	9	♦ Oljka spada y družino dreves Oleaceae, iz katere izhajajo tudi španski bezeg, jesen, forzicija in jasmin. Začetki gojenja segajo že y prazgodovino, zato je oljka danes ena od najstarejših kulturnih rastlin. Menijo, da jo človek goji že več kot 6.000 let. Oljka izvira iz Sirije, od tam pa so jo Feničani pred približno 3.600 leti postopoma razširili na grške otoke in na celino.		Vsak pravilen odgovor 1 točka.
Skupaj	9			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9.1	1	♦ DA		
	1	♦ DA		
	1	♦ NE		
	1	♦ NE		
	1	♦ NE		
	1	♦ DA		
9.2	1	Po smislu, na primer: ♦ NE, saj je po mnenju terminološke sekcije ustrezneje uporabljati slovenska izraza oljka in oljčno olje.		
	1			
Skupaj	8			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	5	♦ Legenda pripoveduje, da so se nekega dne zbrala vsa drevesa, da bi izbrala svojega kralja. Vsa so si bila enotna, da si krono zasluži oljka, vendar ta tega ni sprejela. Odgovorila je: » <u>M</u> oje poslanstvo je za človeštvo preveč pomembno, da bi izgubljala čas <u>s</u> kraljevanjem.« In res je oljka ena <u>naj</u> uporabnejših in najbolj vsestranskih rastlin, kar jih poznamo. Najprej je bila znana starim prebivalcem <u>M</u> ale <u>A</u> zije, <u>B</u> ližnjega vzhoda in severnega dela Afrike, kjer so jo prvotno gojili. Pozneje so jo prinesli čez <u>E</u> gejske otoke, Ciper, Rodos in Kreto do Grčije. Po drugi strani se je širila prek Egipta po vsej severni Afriki ob <u>S</u> redozemskem morju. Iz Grčije so jo prinesli tudi v južna območja Italije (v 8. in 7. stoletju pred našim štetjem), kjer se je hitro razširila in se udomačila ob sredozemskih obalah.		Brez napak – 5 točk, 1, 2 napaki – 4 točke, 3, 4 napake – 3 točke, 5, 6 napak – 2 točki, 7, 8 napak – 1 točka, 9 ali več napak 0 točk.
Skupaj	5			

IZPITNA POLA 2

Slušno razumevanje

(Iz kulturnega sveta, Radio Koper, 15. november 2016)

<https://4d.rtvsl.o.si/arhiv/iz-kulturnega-sveta/174437533>

Dober večer in dobrodošli v svetu kulture na Radiu Koper.

Zdaj pa k prvi knjigi, ki jo predstavljamo danes. To je monografija, posvečena Jožetu Pohlenu, istrskemu kiparju, ki je pomembno zaznamoval slovensko likovno umetnost 20. stoletja. O svojem delu je dejal, da je mediteransko, daleč od kontinentalnega, pa vendar zgoj in samo istrsko. Poslušajmo, kaj so o njem povedali sogovorniki.

Janez Samsa:

Jožeta Pohlenu redkokd ni poznal. Bil je slikar, kipar in pedagog. Vrsto let je poučeval likovno umetnost na koprski gimnaziji. Rodil se je leta 1926 v Hrastovljah, od katerih se čustveno nikakor ni mogel ločiti. Tudi študij v Firencah ga ni premamil, kot je v monografiji zapisala Doris Pohlen Gobbo, se je risanja lotil že zelo zgodaj. Sčasoma je začel zahajati v Trst in se tam učiti meščanskih navad. Leta 1938 je odšel v Firence. Bogato kulturno-umetniško okolje je oblikovalo njegovo osebnost, še piše umetnikova hči, a ga je med bivanjem preplavljalo domotožje.

Doris Pohlen Gobbo

Moram povedat, da je imel izredno veliko domotožje in se je definitivno vrnu v Istro, ker jo je imel rad, ker ji je pripadal.

Se morda tudi spominjate, ali je s kakšnim posebnim izrazom opisoval Hrastovlje ali samo preko svojih slik, prek kiparjenja?

Torej glede domotožja je povedal, da, recimo, ko je moral vaditi violino, je vedno mislu, da mora rezat pršut in mu je bilo igranje violine odveč. Potem Alojz Kocjančič mu je večkrat odpisal, naj ne pozabi svojega rodnega jezika. To so bili tej kontakti. Tudi z mamo se je dopisoval, vedno ga je vlekle nazaj. Povedal pa je tudi, recimo, uteho je iskal v okoliških krajih Firenc, ki so ga zlo spominjale na Hrastovlje.

Koliko časa je pravzaprav preživel v Firencah?

Šolanje je trajalo pet let. Tik pred koncem vojne se je vrnil k sestri v Trst in potem šele nazaj domov.

Kakšna je bila ta pot?

Ne vemo, peš čez hribe in doline, iz Trsta v Hrastovlje, to ne vemo točno, kako je pršou, potem pa je bil poklican v vojsko in potem po koncu vojne je bil, se je vpisal v Ljubljano na likovno akademijo.

Torej. Na likovni akademiji v Ljubljani je seveda študiral v prvi vrsti kiparstvo.

Ja, ja. Takoj se je odločil za kiparstvo, na kiparski oddelek.

En lik iz Istre je velikokrat upodabljal, kajne?

Ja, njega je istra zaznamovala in vsa likovna dela imajo pečat Istre, tako v teh flišnatih zarezah, ki jih je vtisnil v vse njegove kipe ali pa kot motivika, a ne. Ženske, biki, koze, predvsem pa bi rekla, da je naredil velik poklon nam, ženskam, s simbolom Kariatide, Šavrinke.

No, odkril je seveda Mirtvaški ples.

Ja, ko se je iz fakultete vrnil za velikonočne počitnice, takrat so bile verjetno že prvomajske, in ko je deževalo, mu je bilo dolgčas in se je zateku v cerkev in je iz radovednosti z nožkom postrgal prav zadaj za oltarjem, da se ne bi vidla poškodba, in tako je odkril freske leta 49.

Torej v Hrastovljah?

V Hrastovljah, ja.

Prav tako je tam postavil kip Šavrinke, da še to povemo.

Ja, kip Šavrinke je postavil ob 500-letnici odkritja hrastovejskih fresk. Moram reči, da je to zelo lep spomenik mamam, ženam, Šavrinkam. Tko, kot sem prej povedala.

Jože Pohlen je prijateljaval s kiparjem Orestom Dequelom, s katerim sta oblikovala tudi Prešernov kip v Ljubljani. Portretiral je marsikatero osebnost, kot so Rudi Mahnič, Vojka Šmuc, Pinko Tomažič idr. Šavrinke je njegov zadnji večji kip.

Pohlen se je predajal življenjskim okoliščinam, predvsem pa, kot je dejal Sergio Gobbo, je zgodovina njegovega kraja večja, kot vemo, in on je bil tisti, ki je odprl vrata v ta svet.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	1	Po smislu, na primer:		Vsak, jezikovno in pravopisno pravilen odgovor po 1 točko.
		♦ (istrskem kiparju) Jožetu Pohlenu		
		♦ monografije (o njem)		
		♦ Doris Pohlen Gobbo		
	1	♦ Umetnikova/kiparjeva hči		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ B		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1	♦ NE		
		♦ NE		
		♦ DA		
		♦ DA		
		♦ DA		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ C		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	2	Po smislu, na primer: ♦ Trditvev ni pravilna, saj je bila to 500-letnica nastanka hrastoveljskih fresk, in sicer Mirtvaškega plesa./saj je Pohlen freske odkril leta (19)49.		1 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1	Po smislu, na primer tri od: ♦ koza		
	1	♦ bik		
	1	♦ pomembne osebnosti (Vojka Šmuc, Pinko Tomažič, Rudi Šavrinka (istrska ženska) ♦ Mahnič ...)		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1	♦ A		
	1	♦ C		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	2	Po smislu, na primer eden od: ♦ Oddaja je kulturno izobraževalna, saj nam predstavi življenje in ustvarjanje slovenskega umetnika/kiparja Jožeta Pohlana ter njegovo vlogo v slovenski sodobni umetnosti. ♦ Oddaja je aktualna, saj poslušalce seznanja z novo izdajo monografije o Jožetu Pohlenu, sodobnem slovenskem kiparju, ki je ustvarjal v Istri.		
Skupaj	2			

IZPITNA POLA 3**Daljše esejsko besedilo****Vsebina**

Točke	Merila	Dodatna navodila
25		
A	do 3 Ustreznost naslovu	Povezanost s temo: predstavitev izbranega dogajanja ob pripovedovalčevem rojstvu in izbiri otrokovega imena.
B	do 6 Poznavanje snovi	Ustrezno povzemanje vsebine romana; ustrezna izbira dogodkov, ki so vplivali na pripovedovalca in njegovo dojetanje življenja.
C	do 3 Razlaga, oznaka, primerjava	Razlaga in predstavitev vpliva dogajanja na pripovedovalčevo življenje in njegovo dojetanje življenja.
Č	do 4 Ovrednotenje in opredelitev	Opredelitev do pisateljeve misli, da v zgodnjem otroštvu dobimo nekakšna nevidna očala, ki nam potem celo življenje barvajo pogled na svet.
D	do 3 Razvijanje misli	Argumenti, ponazoritve s primeri.
E	do 4 Logična povezanost	Skladnost: notranja – zunanja členitev; kohezija; koherenca.
F	do 2 Izvirnost	Vse po smislu.

Jezikovna pravilnost *

Točke	Merila	Dodatna navodila
6		
do 6	Oblikoslovna, besedoslovna, skladijska (besedni red) pravilnost, pravopis	Za 4 isto-/raznovrstne napake – minus 1 točka (največ minus 6 točk).

Slog**

Točke	Merila	Dodatna navodila
4		
1	Bogastvo in ustreznost besedišča, slovničnih struktur	
2	Jedrnatost, jasnost, natančnost, živost izražanja	
1	Rokopisna urejenost besedila, ustreznost dolžina (+/- 50 besed)	

* Če kandidat napiše daljše esejsko besedilo z manj kot 400 besedami, lahko pri jezikovni pravilnosti doseže največ tri točke (od šestih).

** Če kandidat napiše daljše esejsko besedilo z manj kot 200 besedami, lahko pri slogu doseže največ dve točki (od štirih).